

DOI: 10.31866/2617-2674.3.2.2020.217662

**МАГІСТЕРСЬКИЙ ФОТОМИСТЕЦЬКИЙ ПРОЄКТ
«ЧОРНОБИЛЬ: ЖАХИ РЕАЛЬНОСТІ»****Сергій Горевалов^{1а}, Олександра Кострикова^{2а}**

¹ доктор філологічних наук, професор, професор кафедри кіно-, телемистецтва;
e-mail: gorevalov_s@ukr.net; ORCID: 0000-0002-5918-1403

² магістрант кафедри кіно-, телемистецтва;
e-mail: aleksandrakostrikova@ukr.net; ORCID: 0000-0001-7313-3072

^а Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, Україна

**МАГИСТЕРСКИЙ ФОТОХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ПРОЕКТ
«ЧЕРНОБЫЛЬ: УЖАСЫ РЕАЛЬНОСТИ»****Сергей Горевалов^{1а}, Александра Кострикова^{2а}**

¹ доктор филологических наук, профессор, профессор кафедры кино-, телеискусства;
e-mail: gorevalov_s@ukr.net; ORCID: 0000-0002-5918-1403

² магистрант кафедры кино-, телеискусства;
e-mail: aleksandrakostrikova@ukr.net; ORCID: 0000-0001-7313-3072

^а Киевский национальный университет культуры и искусств, Киев, Украина

**MASTER'S ART PHOTO PROJECT
«CHORNOBYL: THE HORRORS OF REALITY»****Serhii Horevalov^{1а}, Oleksandra Kostrykova^{2а}**

¹ Doctor of Philology, Professor, Professor of the Department of Cinema
and Television Arts; e-mail: gorevalov_s@ukr.net; ORCID: 0000-0002-5918-1403

² Master's Student, Cinema and Television Arts Department;
e-mail: aleksandrakostrikova@ukr.net; ORCID: 0000-0001-7313-3072

^а Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv, Ukraine

© Сергій Горевалов, Олександра Кострикова, 2020

Фотографія № 1

Налаштування:

18 мм | F3.2 | ISO 100 | 1/40 с

«Феномен зупиненого часу»

Фотографія № 2

Налаштування:

18 мм | F2.8 | ISO 800 | 1/30 с

Обробка зображень № 1, № 2 в Adobe Photoshop:

- кадрування
- редагування експозиції, тіні, контраст та насиченість
- кольорокорекція

Камера \ об'єктив

Canon 650D \
Canon 18-35 mm f/1.8.

Схема світла

Джерело світла для кадру:
денне світло від вікна.

Авторський задум фотографій № 1, № 2

Чорнобильська трагедія донині залишається найбільшою техногенною катастрофою в історії людства. Місто завмерло в соціалістичному пейзажі 80-х з іржавими радянськими вивісками та потрісканими стінами. Залишена в 1986 році територія понад два десятки років функціонувала і розвивалась за законами і правилами, які встановлювала не людина, а природа. Внаслідок чого, на території зони відчуження утворився унікальний рослинний і тваринний світ, в центрі якого знаходиться покинуте місто Прип'ять. З одного боку – унікальна природа, що не передбачає участі в ній людини, з іншого боку – наочний унікальний візуальний феномен зупиненого назавжди часу на годинниках. А атмосфера навколо них підкреслюється потрісканими, почорнілими від часу стінами і покинутими предметами.

Фотографія №3

«Школа без дітей»

Налаштування:

18 мм | F2.8 |
ISO 500 | 1/30 с

330

Налаштування:

18 мм | F3.5 |
ISO 100 | 1/50 с

Фотографія №4

Обробка зображень № 3, № 4

в Adobe Photoshop:

- кадрування
- редагування експозиції, тіні, контраст та насиченість
- кольорокорекція

Камера \ об'єтив

Canon 650D \
Canon 18-35 mm f/1.8.

Схема світла

Джерело світла для кадру:
денне світло від вікна.

Авторський задум фотографій № 3, № 4

Вчені уважно стежать за тим, що відбувається на території, що найбільше постраждала від радіації, намагаючись оцінити довгострокові наслідки цієї аварії для навколишнього середовища. В результаті вибуху на четвертому енергоблоці Чорнобильської електростанції в навколишнє середовище було викинуто приблизно в 400 разів більше радіоактивних речовин, ніж при вибуху атомної бомби «Малюк», що знищила Хіросіму.

Сьогодні існує безліч фільмів та серіалів, присвячених катастрофі, де постановочна реальність намагається відтворити дійсність, передати атмосферу мертвого безлюдного місця – школи, яка раніше була сповнена життям.

Цій унікальній локації вдалося зберегти атрибути присутності тут людей і ряд предметів, які характеризують попередню епоху. На порівнянні з тим, що деякі будівлі в місті взагалі фактично порожні і в них немає нічого, що нагадує про те, що тут колись вирувало життя – кабінети навчального закладу, шкільний інвентар, які використовувались протягом певного часу вчителями, учнями, виявився банально не потрібен нікому – ні ліквідаторам, ні жителям, ні мародерам. Предмети – спотворені часом.

Фотографія № 5

Налаштування:
25 мм | F2.8 | ISO 200 | 1/30 с

«Не дитячі іграшки»

Фотографія № 6

Налаштування:
18 мм | F2.8 | ISO 500 | 1/30 с

Фотографія №7

«Не дитячі іграшки»

Налаштування:

18 мм | F3.5 | ISO 100 | 1/50 c

333

Фотографія №8

Налаштування:

29 мм | F2.8 | ISO 600 | 1/40 c

Фотографія № 9

«Не дитячі іграшки»

334

Налаштування:

18 мм | F2.8 | ISO 200 | 1/30 с

**Обробка зображень № 5, № 6, № 7,
№ 8, № 9 в Adobe Photoshop:**

- кадрування
- редагування експозиції, тіні, контраст та насиченість
- кольорокорекція

Камера \ об'єктив

Canon 650D \
Canon 18-35 mm f/1.8.

Схема світла

Джерело світла для кадру:
денне світло від вікна.

Авторський задум фотографій № 5, № 6, № 7, № 8, № 9

Постапокаліптичне тяжіння і аура занедбаності, безлюдність зони і невидимий подих покинутої людиною території буквально поглинають людину, яка потрапила в це місце.

Моторошні іграшки в дитячому садку виглядають, як декорації з фільму жахів, різниця лиш в тому, що в кіно ця реальність постановочна, а це – дійсне життя після катастрофи і як наслідок людських помилок, тепер це місце, де раніше гралась діти, виглядає сьогодні так. Залишені іграшки, напівзгнилі ліжечка, іржаві тазики, дитяче взуття, – всі ці предмети так чи інакше навіюють смуток, хоча їх первинне завдання викликати якраз саме радість. Поряд з феноменом зупиненого часу виникають асоціації з обірваним на мить дитинством.

Зображення понівечених часом і пилом ляльок, що залишились назавжди в дитячому садку. Вони ніби чекають, коли діти повернуться до них і знову будуть гратися, але цього вже ніколи не станеться. Трагізм чорнобильської катастрофи і вимушеної евакуації жителів Прип'яті найбільш гостро сприймається саме через відвідування дитячих садків в місті.

Фотографія № 10

«Шафи без речей»

336

Налаштування:

25 мм | F3.2 | ISO 1250 | 1/30 с

Обробка зображень № 10
в Adobe Photoshop:

- кадрування
- редагування експозиції, тіні, контраст та насиченість
- кольорокорекція

Камера \ об'єктив
Canon 650D \
Canon 18-35 mm f/1.8.

Схема світла
Джерело світла для кадру:
денне світло від вікна.

Авторський задум фотографії № 10

Аварія на Чорнобильській АЕС назавжди змінила долі мільйонів людей. Колись тут було цілком розвинене життя і сучасна інфраструктура, але після глобальної катастрофи на цій території утворилася своя особлива атмосфера з принципово новим порядком і життєдіяльністю. Причому необхідними компонентами цієї атмосфери виступають такі категорії як занедбаність, пустельність, самотність.

Фотографія № 11

Налаштування:
20 мм | F2.8 | ISO 800 | 1/100 с

«Плин часу»

Фотографія № 12

Налаштування:
35 мм | F3.2 | ISO 100 | 1/60 с

Фотографія № 13

«Плин часу»

338

Налаштування:

18 мм | F2.8 | ISO 640 | 1/30 с

Обробка зображень № 11, № 12, № 13
в Adobe Photoshop:

- кадрування
- редагування експозиції, тіні, контраст та насиченість
- кольорокорекція

Камера \ об'єктив
Canon 650D \
Canon 18-35 mm f/1.8.

Схема світла
Джерело світла для кадру:
денне світло від вікна.

Авторський задум фотографії № 11, № 12, № 13

Що як не фрагмент потрісканої, вицвілої фарби на стіні, розбиті вікна, або зображення, що втратило без догляду свій вигляд, передає довгу відсутність людини. В кожному залишеному приміщенні панує атмосфера недоторканності і тиші протягом багатьох років, а погляд приваблює постапокаліптичне тяжіння.

Фотографія № 14**«Останній залишок дитинства»****Налаштування:**

18 мм | F2.8 | ISO 800 | 1/30 c

Камера \ об'єктив

Canon 650D \

Canon 18-35 mm f/1.8.

**Обробка зображення № 14
в Adobe Photoshop:**

- кадрування
- редагування яскравості, тінювих зон, контрастності та насиченості
- кольорокорекція

Схема світлаДжерело світла для кадру:
денне світло від вікна.

339

Авторський задум фотографії № 14

Діти, які жили в цій квартирі – вже дорослі. Мабуть, коли вони прокидались, перше, що вони бачили – цей малюнок. 33 роки потому ця єдина деталь вказує на колишню присутність дитинства в помешканні. Єдиний кольоровий спогад, який все більше і більше навколо поглинають сліди катастрофи, які з часом зітруть усе вщент.

Фотографія № 15

«Будинки-привиди»

Налаштування:
22 мм | F8 |
ISO 100 | 1/320 с

340

Налаштування:
18 мм | F5 |
ISO 100 | 1/100 с

Фотографія № 16

Обробка зображень № 15, № 16 в Adobe Photoshop:

- кадрування
- редагування експозиції, тіні, контраст та насиченість
- кольорокорекція

Камера \ об'єтив
Canon 650D \
Canon 18-35 mm f/1.8.

Схема світла
Джерело світла для кадру:
денне світло від вікна.

Авторський задум фотографій № 15, № 16

Місця, які були до аварії сповнені великою кількістю людей, протягом певного часу являли собою епіцентри відвідувань. Дивлячись на ці будівлі, ніби чуються відголоски минулого сміху дітей в школі, чи відчувається метушня палацу культури, де всі кудись поспішають, кожен при своїй справі, чи то розвага, чи спорт, навчання чи танці. Місця в яких завжди панувала присутність і життя, нині спустошені з роками руйнуються. Час нещадно залишив їх без вікон і частини цегли. Зараз це справжній ліс – дерева ростуть на тротуарах, на дахах.

Фотографія № 17

«Покинута житло»

Налаштування:

18 мм | F2.8 | ISO 100 | 1/30 с

342

Фотографія № 18

Налаштування:

18 мм | F3.2 | ISO 400 | 1/30 с

Фотографія № 19

Налаштування:
18 мм | F5 | ISO 100 | 1/100 с

«Покинута житло»

Фотографія № 20

Налаштування:
18 мм | F3.5 | ISO 100 | 1/50 с

**Обробка зображень № 17, № 18, № 19,
№ 20 в Adobe Photoshop:**

- кадрування
- редагування експозиції, тіні, контраст та насиченість
- кольорокорекція

Камера \ об'єktiv
Canon 650D \
Canon 18-35 mm f/1.8.

Схема світла
Джерело світла для кадру:
денне світло від вікна.

Авторський задум фотографій № 17, № 18, № 19, № 20

Протягом наступних кількох місяців після аварії із зони евакуювали тисячі осіб. Майже всі їхали в поспіху. У деяких сімей на збори було всього кілька годин. Іншим говорили, що вони їдуть тільки на декілька днів, але додому вони так і не повернулися.

Для евакуйованих жителів, біль все ще не вщух і зараз, через тридцять років, жителі Чорнобиля все ще сумують за покинутими будинками, які весь цей час борються з дикою природою, «підстьобнутою» до зростання радіацією і пробивається крізь бетон. Вони все ще зберігають пам'ять про своїх господарів і ніби звуть прип'ятчан своїми порожніми і темними очницями вікон повернутися і прибраться тут, нарешті. Вони не розуміють, що їм пора провалитися в пекло, адже вони на сотні років непридатні для життя. Вони самі і є – пекло...

Фотографія №21

«Руїни»

Налаштування:
18 мм | F3.5 |
ISO 100 | 1/50 с

Фотографія № 22

Налаштування:
18 мм | F3.2 |
ISO 100 | 1/40 с

**Обробка зображень № 21, № 22
в Adobe Photoshop:**

- кадрування
- редагування експозиції, тіні, контраст та насиченість
- кольорокорекція

Камера \ об'єтив
Canon 650D \
Canon 18-35 mm f/1.8.

Схема світла
Джерело світла для кадру:
денне світло від вікна.

Авторський задум фотографій № 21, № 22

Після вибуху на Чорнобильській АЕС 3 дні евакуації для місцевих жителів перетворилися на вигнання, яке триває вже понад 30 років.

Перебуваючи у Прип'яті, виникає дивне відчуття – немов вчорашній день не пропав в одну секунду, а залишився десь у вигляді цілого і закінченого світу – разом з речами, запахами і звуками – і тепер повільно йде в небуття, розпадаючись на частини.

Фотографія № 23

«Вічні канікули»

Налаштування:
18 мм | F2.8 | ISO 100 | 1/30 с

Фотографія № 24

Налаштування:
18 мм | F2.8 | ISO 1000 | 1/30 с

Фотографія № 25

«Вічні канікули»

348

Налаштування:

20 мм | F2.8 | ISO 160 | 1/30 с

Обробка зображень № 23, № 24, № 25
в Adobe Photoshop:

- кадрування
- редагування експозиції, тіні, контраст та насиченість
- кольорокорекція

Камера \ об'єктив

Canon 650D \
Canon 18-35 mm f/1.8.

Схема світла

Джерело світла для кадру:
денне світло від вікна.

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons «Attribution» 4.0.